

quod nulli auxiliarentur functioni (abundē enim omnes trium ossium ope obimus) perfectam ualidamq; digitorum extensionem uitarent, hanc minus firmam, quam nunc sit, efficientia. Expluribus nanque constructa partibus lauiori negotio fatigantur, lassantur, & a suo robore exoluntur, quam quae paucioribus efformantur: tunc praecipue, quum omnes particulae simul coniunctae committantur (ut brachialis ossa) in uniuersis ipsarū munij, referuari nequeunt. Verum si paucioribus ossibus digiti constituerentur, in tot tam uarias pugnantēq; figuras digitos agere nequiremus, ut igitur uariē mouerentur, patiendiq; promptitudinem declinarent, trium ossium numerus sufficit. Quandoquidem autem praelocatum os postposito, aut uelut uento, maius esse operae praecium est, merito Natura quoque, primum cuiusque digiti os grandius secundo, & secundum rursus os tertio minus fabrefecit, non solum inferiora ossa longitudine, sed & crassitie, & latitudine minuens, hacq; ratione potissimum digitos ex ampliori basi sensim in mucronem coarctans: & digitorū formam, quam in mulieribus pulcherrimam ducimus, extruens. Quamquam rursus mirabili industria non eandem figuram digitorum ossibus, & digitis adhuc unguibus cuteq; obiectis largiatur. Totos enim digitos paulo minus toto teretes efformauit, quod eiusmodi figurā reliquis omnibus iniurijs minimum obnoxiam sciret: ut quae nulla extuberet eminentia, a foris occurrentibus frangenda collidenda ue. Quod enim digiti extrinsecus quidem accuratē gibbi sint, intus uero ac in lateribus magis compressi, alicuius etiam usus occasione factum putato. Interna nanque ipsarum regione digiti molliunt, subigunt, terunt ac apprehendunt: quae omnia deterius fierent, digitis inibi gibbis existētibus, ut interim praeteream duriusculam neruisq; oppletam adipem, internae digitorum sedis, eorum quae iam dicebamus officiorum causa, & tendinum defendendorū occasione, subtenfam, atq; in secundo libro prolixius priuato Capite enarrandam. Porro quum externa digitorum regione neque horum aliquid tentemus, neque alio quouis munere fungamur, rationi consonum fuit, digitos ad solam patendi pertinaciam examulsum gibbos construi. Quum autem digiti in lateribus minus essent iniurijs obnoxii, quumq; inuicem adducti, constringi, ac in ipsorum medio nullam sedem uacuum relinquere debebant, ipsos in lateribus gibbos fieri haudquaquam ex usu erat. Atque his quae modō diximus pollex paruusq; digitus cum indice satis suffragantur, siquidem ille utrunq; latus, sed magis internum gibbum adipiscitur, paruus autem externum duntaxat, index uero contrā internum: quod his sedibus ab aliquo non tutantur, adeo, ut non minimam Naturae solertiam in totius digiti figura uideamus: a qua quantum ossa discrepent, iam enitar exequi. Nullum digitorū os se offert, quod non suprà infraq; crassius & spissius sit, quam secundum ipsius longitudinem: id quod etiam omnibus ferē longis ossibus commune cernitur, quae ad articulationem perpetuō crassescunt, augenturq;. Si enim undique pari constarent crassitie, animanti pondere moleq; admodum incommodarent, ipsiq; articuli, nisi amplioribus basibus concinnē adaptarentur, penitus infirmi essent. In hoc igitur primum forma ossium a totius digiti figura differt. Si enim digitus in lateribus ossium imitaretur imaginem, quemadmodum in macilentis ac parum obesius uidere est, inter digitorum latera uacua constitueret sedes, quae liquorem digitis complecti non mediocri incommodo prohiberet. Impletur uero haec ossium sedes duriuscula illa adipe, cuius paulo prius obiter meminimus. Deinde unumquodq; digiti os externa sede teres & gibbum est, nullibi insigniter, neq; etiam in articulo regione, extra rectam lineam protuberans, uti etiam in lateribus ossa non admodum circa articulos prominent. Si modō primum pollicis os hinc exceperis, quod externa sede amplum magis planumq; & depressum, non autem aliorum modo gibbum uisitur. Ad haec, tertia digitorū ossa sede externa quidem gibba sunt, sed ab ipsa articulatione qua secundis articulantur ossibus deorsum ducta, non ita atque reliqua ossa extrorsum protuberant, sed ungui quodammodo cedunt, tanto enim minus prominent, quantam sedem unguis occupant, quo minus scilicet integer digitus in tertio osse procerius, quam in reliquis, extrorsum exurgat. Interna cuiusq; ossis sedes nihil minus quam gibba est, sed depressa prorsus, & sinuata potius, multo aliter quam externa digitorū sedes: dum modo & hinc quoq; primum pollicis os seduferis, quod brachialis ossibus interna ipsius sedes responderet. Nam et si suprà infraq; ad articulo rum sedes in internam manus regionem magis protuberet, & in medio ductu inibi sinuatum, exterius autem curuatum conspiciatur, non tamen reliquorum digitorum ossium modo, amplum depressumq; & planum est, at potius gibbum, magisq; intus quam foris acutum. Quod sane Natura haudquaquam fortuito casuq; machinatur. Secundi enim & tertij pollicis ossis internae sedis, quemadmodum & tribus quatuor digitorum ossibus teretes tendines exporrigi debuerunt, qui profectō nisi ossium interna sedes ampla depressaq; & ueluti sinuata esset, in ossibus nequirent subsistere: non magis quam teretia corpora inuicem nunquā inniti cernimus.

Iusta ossium
magnitudo.

Decens ossium
et integritas
digitorum for
ma.

Hic enim
modus fig
ras uacue
quibus di
gitorum q
sa exprai
tur.

h. Manu
teretis ma
sculorum
tab. 1. 2. 3.
6. 7. 8. 9.
me hic ius
confundit.

Neque etiam teretes illi tendines, ipsi duntaxat applicari debuerent, imò operae praecium fuit, & ex hac ossium sede ligamentum nasci, secundum longitudinem ossium tendines illis ossibus committens, ipsosq; ne ab osse exurgant declinent ue complectens. Cuiusmodi uero tendines ossibus exporrigantur, quaeq; ligamenta ipsis obducantur, in secundo libro affatim recensebimus. In praesenti autem, tantum illorum meminisse sat sit, quantum ad ossium constructionis rationem enarrandam expedit. Per secundi itaq; pollicis ossis longitudinem interna sede eius generis ligamentum nasci, eo libro audies, tendinem musculi deductes, qui tertio pollicis ossi ualidissime inseritur, ac eius articuli flexus autor est. Verum quia eiusmodi ligamentū Natura nullum in primo pollicis osse condidit, neque periculum est, tendinem hac ad tertium pollicis os prorepentem aliquò aberraturū (ut qui undique musculis primo pollicis ossi proprijs continetur) haudquaquam necessum fuit, primum pollicis os aliorum ossium modo planum depressumq;, interna sede extrui, praecipue quum & id musculis ipsi attensis insertisq; inidoneum extitisset. Primis uero quatuor digitorum ossibus duo inuicem incumbentes porriguntur tendines, quorum unus secundo inseritur ossi: alter uero, qui succumbit, tertio implanta tur: adeo ut tribus horum digitorū ossibus eiusmodi uehatur tendines, eiusq; generis ligamentis qui tendines anulorum ritu transmittunt, digitorum ossa donentur: praecipue autem prima & secunda quatuor digitorum ossa, & pollicis secundum. Tertij enim non secundum totam longitudinem tendines exporriguntur, unde etiam neque ita ut inferiora uidentur depressa & plana. Aequum igitur fuit, haec ossa non secus formari, quam si una pars teretis corporis diuisi essent, tendines uero ipsi exporrecti altera eius corporis pars, ut scilicet ossa simul cum tendinibus teretem digiti imaginem constituent. Externae enim digitorum sedi eiusmodi nulli deducuntur tendines, at membranae modo toti ossium longitudini tendines ibidem duntaxat adhaesunt. Latera etiam ossium nequaquam digitorum ritu compressa lataq; sunt, neque ulla pollicis paruusq; digiti ac indicis ossium, hac ex parte cum reliquorum digitorum ossibus, est differentia. Respondent enim ossium latera, teretis corporis dimidia pars lateri, quamuis interim ab hac figura primum pollicis os tantum discrepet, quanto minus reliquis digitorum ossibus interna sede compressum amplumq; cernitur. Atque huiusmodi digitorum ossium est forma, longè profectō alia quam Galenus ipsis tribuit, eam ad digitorū imaginem describens. Verum iam tempestiuum erit, Naturae providentiā in digitorum articulis contemplari: neque obiter Galeni orationi acquiescere, qua superioris ossis caput in subsequenti sinu subire, ac exteriora sinuum supercilia insignius quam interiora exporrigi seu extuberare simpliciter pronūciat, eandemq; articulationis speciem omnibus digitorum articulis ascribit. Ut modò nihil dicam de tendinibus musculorum, qui digitos in latera ducunt, & a Galeno non minus secundis ac tertij digitorum articulis, quam primis, communes censentur, quum interim nunc facile simus ostensuri, neq; tertium pollicis articulum, neque aliorum digitorum secundum aut tertium articulos, primario motu in latus agi. Primum itaque pollicis os, quinto brachialis ossi rara peculiariq; committitur articulationis specie, quae & flecti, & extendi, ac dein moueri in latera potest: in eumq; modum parata est, ut priuatim magis motui qui in latera perficitur, quam flexioni extensioniq; subserviat. Quintum enim brachialis os amplum exigit sinum, qui transuersim ampliori tubere prominens, interiori exterioriq; sede insignius, quam in lateribus, caelatur. Primum autem pollicis os superius transuersim, seu secundum internum ac externum latus inculpatur, & interius exteriusq; protuberans quinti brachialis ossis sinui eleganter cōgruit, & quasi mutuo ingressu ipsi articulatur. non tamen adeo insigni, ut id uno tantum agatur motu, reliquorum articulo rum mutuo ingressu, nexorum ritu. Verum quum interna primi pollicis ossis sedes magis quam externa promineat, & quinti brachialis ossis sinum altius inibi inculpatur, profundius subeat, id primū pollicis os magis flecti quam extendi potest. Secundum pollicis os primo ea articuli specie articulatur, quam Graeci uocant. Inferior enim primi pollicis ossis pars in rotundum quasi capitulum desinit, rotundum secundi ossis sinum subiens. Sed quia caput id transuersim, hoc est ab interno pollicis latere ad externum magis protuberat, ac ueluti transuersim oblongū est, in lateribusq; uix magis quam in centro deprimitur, ac demum secundi ossis sinus huic capiti ad amulsum aptatur, secundum pollicis os flectitur potius & extenditur, quam in latera inclinatur. quum interim aequē in latus duceretur, si capitulum primi ossis ad amulsum rotundum esset, & in lateribus aequē ac in anteriori sede compressum. Dein articuli etiam ratione (quum capitulū in interna sede ualde deprimitur) secundū os maxime ac in acutissimum angulum flecti deberet, uerum quo minus id fiat, duo hic obstant ossicula sesami seminis imagini a Graecis assimilata. Quod uero secundū pollicis os uix extrarectam lineam extendi queat, caput primi ossis in cau-

Primo de V
su part.
Ossium digi
torum articu
lationis ratio.

Primo de Ad
minis. diffet.

Primi polli
cis ossis ad br
chiale nexu.

Secundi polli
cis ossis cum
primo articu
li species, ip
siusq; motus.